

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 11.juna 2021.godine
Br.ref.:RK 1804/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI81/20

Podnosilac

Arbër Shkreli

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Rev. br. 457/2019 od 30. januara 2020. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Arbër Shkreli iz sela Trebović, opština Peć (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa advokat Idriz Ibraj.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova [Rev. br. 457/2019] od 30. januara 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 22. maja 2020. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 12. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući) Selvete Gërxhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani (članice).
7. Dana 25. juna 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, Sud je obavestio i Vrhovni sud o registraciji i dostavio im kopiju zahteva.
8. Dana 20. maja 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u KEDS-u-okrug u Peći (u daljem tekstu: poslodavac) na mestu fizičkog radnika u Odeljenju mreža, Odeljenje operativnog sistema, od 2009. godine ugovorima na određeno vreme, a na osnovu poslednjeg ugovora od 1. septembra 2014. godine i izmenjenog aneksom ugovora od 16. januara 2015. godine.
10. Dana 14. decembra 2015. godine, poslodavac je na osnovu odluke [br. 10697], suspendovao podnosioca zahteva sa posla do daljeg, zbog ozbiljne povrede radnih obaveza, definisane članom 6 stav 6.1 podstav (a), (j) , (n) i (p) Disciplinskog Kod KEDS-a.

11. Dana 23. decembra 2015. godine, poslodavac je na osnovu odluke [br. 11040], trajno prekinuo radni odnos sa podnosiocem zahteva, uz obrazloženje da je podnosilac zahteva ozbiljno povredio radne obaveze.
12. Dana 28. decembra 2015. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu poslodavcu tražeći da se gore navedena odluka preispita, navodeći da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, da je došlo do bitne povrede odredaba disciplinskog postupka, zakonskih odredbi i Uredbe poslodavca.
13. Dana 19. januara 2016. godine, poslodavac je odlukom [br. 561] odbio žalbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, i potvrdio odluku [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine poslodavca.
14. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Izvršnom organu Inspektorata za rad, zahtevajući poništavanje odluke [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine, sa zahtevom za povratak na radno mesto.
15. Dana 22. marta 2016. godine, Izvršni organ Inspektorata za rad je putem Službenog izveštaja u vezi sa zahtevom podnosioca, između ostalog, utvrdio da je poslodavac počinio zakonsku povredu prilikom prekida ugovora o radu.
16. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Peći (u daljem tekstu: Osnovni sud), tražeći poništavanje odluke [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine poslodavca sa zahtevom da se vrati na radno mesto i tražio naknadu ličnih dohodaka počev od 23. decembra 2015. godine do 30. novembra 2016. godine.
17. Dana 7. februara 2017. godine, Osnovni sud je, presudom [C. br. 127/16] usvojio, tužbu podnosioca zahteva i odlučio na sledeći način: I. Poništio je odluku [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine poslodavca, kao nezakonitu; II. Obavezao poslodavca da podnosioca zahteva vrati na isto radno mesto ili na drugo mesto koje odgovara njegovim kvalifikacijama; III. Obavezao poslodavca da podnosiocu zahteva nadoknadi lične dohotke u traženom periodu; IV. Da plati sve troškove postupka; i V. Da plati sve obaveze podnosiocu zahteva prema Kosovskom penzijskom fondu.
18. Osnovni sud je u svojoj presudi, između ostalog, dodao: *“Sud je nakon izvođenja dokaza koji se nalaze u predmetu, došao do zaključka da je odluka tužene, kojom je tužiocu izrečena disciplinska mera, otpuštanje sa posla, doneta na protivzakonit način, nepravilna je i u suprotnosti sa gore navedenim zakonskim odredbama, jer disciplinska mera prekid radnog odnosa se može izricati zaposlenom prema proceduri i na način i okolnosti predviđene zakonom, normativnim aktima i kolektivnim ugovorom [...]. U konkretnom slučaju, odluka o prekidu radnog odnosa je doneta kršenjem postupka predviđenim gore navedenim odredbama, jer je tužilac [podnosilac zahteva] ostvario prava i obaveze iz radnog odnosa kod tužene i nijednim jednim dokazom se nisu argumentovali razlozi raskida radnog odnosa, o kojima tvrdi tužena, jer postupak za utvrđivanje odgovornosti radnika o kršenju radnih obaveza se mora pokrenuti i završiti disciplinski postupak u zakonom predviđenim rokovima i poštujući sva prava radnika”.*

19. Neodređenog datuma, poslodavac je uložio žalbu Apelacionom sudu Kosova na gore navedenu presudu Osnovnog suda, navodeći bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
20. Dana 2. jula 2019. godine, Apelacioni sud je, presudom [AC. br. 1597/17] odbio, kao neosnovanu, žalbu poslodavca i potvrdio presudu [C. br. 127/16] Osnovnog suda u Peći, ocenjujući stav poslednje navedenog kao pravičan i zasnovan na pravnim argumentima.
21. Dana 30. avgusta 2019. godine, poslodavac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu na dve gore navedene presude, navodeći bitnu povredu odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
22. Dana 30. januara 2020. godine, Vrhovni sud je, presudom [Rev. br. 457/2019], delimično usvojio reviziju, kao osnovanu, odlučujući na sledeći način: I. Odbio je, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca za povratak na radno mesto, II. Ukinuo je presudu [C. br. 127/16] Osnovnog suda, vraćajući na presuđivanje deo koji se odnosi na tačke III, IV i V izreke poslednje navedene; i III. Odbio je, kao neosnovanu, reviziju poslodavca zbog poništaja, kao nezakonite, presude Osnovnog suda u vezi sa odlukom poslodavca [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine.
23. Pored toga, Vrhovni sud je u svojoj presudi obrazložio da je na osnovu člana 67. Zakona o radu, predviđeno da se radni odnos prekida prema zakonu na snazi istekom vremena trajanja ugovora i osim toga, u Zakonu o radu ne postoji nijedna odredba koja podržava obrazloženje dato u presudi [C. br. 127/16] od 7. februara 2017. godine Osnovnog suda.

Navodi podnosioca

24. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim odlukom povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava.
25. Podnosilac zahteva prvo ističe da nije povredio nijednu radnu obavezu zbog koje mu je prekinut radni odnos i da je odluka o prekidu radnog odnosa u potpunosti suprotnosti sa članom 73. Zakona o radu.
26. Podnosilac zahteva u suštini navodi: *“Svakom pravniku je jasna činjenica da kada se pravni akt PONIŠTI (kao što je slučaj sa odlukom br. 11040 od 23.12.2015. god.), onda su i svi drugi postupci koji proističu od nje nevažeći, stoga, mi ne znamo kako da komentarišemo činjenicu da kada se odluka o raskidu ugovora o radu prvo PONIŠTI, a POVRATAK na posao nije dozvoljen”*.
27. Podnosilac zahteva dalje dodaje: *“Ovo nikako ne može da se opravda iako se aludira na to da je bilo razloga na osnovu ugovora o radu na određeno vreme, jer je ova dilema uklonjenja, zato što je ugovor o radu na određeno vreme definisan Zakonom o Radu i Kolektivnim ugovorom. [...] Odredbe iz*

člana 10. Kolektivnog ugovora, u tački 5. predviđaju da ako se ugovor o radu na određeno vreme, koji se obnavlja na jasan ili samorazumljiv način za period zaposlenja dužeg od 3 (tri) godina, smatraće se zakonskim ugovorom na neodređeno vreme. U našem slučaju imamo neprekidan ugovor za više od šest godina“.

28. Podnosilac zahteva dalje navodi da je Vrhovni sud prilikom odlučivanja ovog slučaja bio pristrasan, naglašavajući: *“Smatramo da je Vrhovni sud prilikom odlučivanja bio pristrasan i odlučio je ugrožavajući (povređujući) osim drugih gore navedenih zakonskih odredbi, još dva osnovna prava predlagača [podnosioca zahteva] koja se garantuju Ustavom Republike Kosovo: pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na rad i obavljanje profesije, uopšte ne analizirajući da je predlagač bez ikakve zakonske osnove bio udaljen sa posla, raskinut mu je ugovor o radu iako je bio jedini hranilac šestočlane (6) porodice i jedinom krivicom što je bio fizički radnik”.*
29. Podnosilac zahteva traži da se osporena odluka oceni kao neustavna.

Relevantne zakonske odredbe

Zakon br. 03/L-212 o radu

Član 5

Zabrana diskriminacije u zapošljavanju

1. Diskriminacija je zabranjena u zapošljavanju i u profesiji, vezano sa rekrutovanje u zaposlenosti, treiranje, promisanje zapošljavanja, uslove zaposlenja, disciplinske mere anuliranja ugovora ili drugih pitanja uređena ovim zakonom i drugim važećim zakonima.

[...]

Član 10

Ugovor o radu

[...]

5. Ugovor za jedan određeni period koja se zasniva na jasan način ili samorazumljiv za jedan period dužeg od deset (10) godine, zaposlenja smatra se kao ugovor za neodređeno vreme.

Član 67

[Prestanak ugovora o radu prema važećem zakonu]

1. Ugovor za rad prema zakona na snagu se prekida:

[...]

1.3. istekom vreme trajanja ugovora;

Član 70

[Prestanak ugovora o radu od strane poslodavca]

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom uz jedno vremensko upozorenje, kada:

1.1. takva suspenzija je opravdana iz ekonomskih tehničkih ili organizacijskih razloga ili kada;

1.2. zaposleni nije više sposoban obavljati radne dužnosti;

1.3. poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom pod navedenim okolnostima utvrđenim u podstavu 1.1 i 1.2, ako je neprikladno za poslodavca za prenos zaposlenog u drugi posao, trenirati ili kvalifikovati njega za obavljanje posao ili neki drugi posao;

1.4. poslodavac može da raskida ugovor o radu zaposlenom u traženom periodu najave prekida u:

1.4.1. težim slučajevima lošeg ponašanja zaposlenog; i

1.4.2. zbog ne zadovoljavajućeg ispunjavanja radnog obaveza;

1.5. poslodavac mora obavestiti zaposlenog o njegovom/njenom udaljenju odmah po nastupanju slučaja koji dovodi do udaljenja, ili u momentu kada je poslodavac saznao za taj slučaj;

1.6. poslodavac može da raskine ugovor o radu zaposlenom bez predhodnog predviđenog upozorenja otkaza, tada kad:

1.6.1. zaposleni je kriv za ponavljanje lošeg neozbiljnog ponašanja ili kršenja obaveza;

1.6.2. performansa zaposlenog je nezadovoljna i pored pismenog upozorenja.

2. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu prema podstavu 1.6. stava 1. ovog člana, samo ako je zaposleni primio opis u pismenoj formi o nezadovoljavajućoj performanci, na neodređenom vremenskom periodu, u kojem zaposleni treba unaprediti sopstvenu performanciju kao i jednu izjavu da učinak za njegovo poboljšanje će rezultirati sa otkazom sa posla bez ikakvog daljeg obaveštenja u pismenoj formi.

[...]

Član 73

Privremeno udaljavanje sa posla

1. Zaposleni se može udaljavati privremeno sa posla ako:

1.1. kad su prema njemu počeli krivični postupak zbog osnovane sumnje za krivično delo;

1.2. zaposleni je na ležanje pritvora;

1.3. vrši prekršenje radnih odgovornosti utvrđenih ovim zakonom.

Član 80

Sudsko odluka o pravima radnik

1. Ako sud utvrdi da prekid Ugovora o Radu sa strane poslodavca je nezakonita na osnovu odredbama ovog Zakona , Kolektivnog Ugovora, tada će narediti poslodavcu da izvrši jednu od ovih opcija:

1.1. isplatiti radniku naknadu ,izuzev dodatka i drugih iznosa, koji im

sleduje radnicima na osnovu ovog Zakona ,Ugovora o radu Kolektivnog ugovora ili Internim aktom, u takvim iznosima koje Sud smatra prava i adekvatna, ali koja ne treba biti ne manje od dva puta vrednosti od bilo koje naknade koji pripada radniku za vreme otpusta; ili

1.2. ukoliko se udaljavanje sa posla ocenjuje kao nezakonito prema članu 5 ovog zakona, sud može da ponovo vraća zaposlenog na njegovo radno mesto i nalaže nadoknadu svih plata i drugih izgubljenih dobiti tokom celog vremena nezakonitog udaljavanja sa posla.

2. Poslodavac je dužan da u određenom roku sprovodi rešenje nadležnog suda.

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

31. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

32. Sud dalje ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

Član 48

[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49

[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. [...]”.

33. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.
34. Sud se poziva na stav (2) pravila 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuje:
- (2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.*
35. Sud prvo primećuje da podnosilac zahteva navodi da mu je povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao i član 49 [Pravo na rad i obavljanje profesije]. Ustava, tvrdeći da je osporena odluka kontradiktorna.
36. Podnosilac zahteva, u suštini, obrazlaže svoj zahtev u vezi sa pogrešnom primenom procesnog i materijalnog prava, ističući da je presuda Vrhovnog suda nezakonita, zato što:
- (i) prema podnosiocu zahteva, osporena odluka je kontradiktorna, zato što, prema njemu, kada se poništi pravni akt, kao što je propisano u osporenoj odluci, posebno u tački III izreke poslednje navedene (kao što je slučaj sa odlukom [br. 11040] od 23. decembra 2015. godine), tada su i sve radnje u vezi sa navedenom odlukom nevažeće.
 - (ii) podnosilac zahteva dalje navodi da je osporena odluka proizvoljna, zato što se u njoj ističe da je podnosiocu zahteva istekao ugovor o radu, i dodao: *“Odredbe iz člana 10. Kolektivnog ugovora, u tački 5. predviđaju da ako se ugovor o radu na određeno vreme, koji se obnavlja na jasan ili samorazumljiv način za period zaposlenja dužeg od 3 (tri) godina, smatraće se zakonskim ugovorom na neodređeno vreme. U našem slučaju imamo neprekidan ugovor za više od šest godina”.*
 - (iii) podnosilac zahteva navodi da je Vrhovni sud prilikom odlučivanja u vezi sa revizijom poslodavca bio pristrasan.
37. Sud će se, pozivajući se na navode podnosioca zahteva, pozvati na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), koja obavezuje Sud prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, da tumači osnovna ljudska prava i slobode zagarantovane Ustavom u skladu sa sudskim odlukama ESLJP-a.
38. Kao prvo, Sud još jednom podseća na prvi navod podnosioca zahteva koji ističe da kada se poništi pravni akt, kao što je propisano u osporenoj odluci, posebno

u tački III izreke poslednje navedene (kao što je slučaj sa odlukom [br. 11040] poslodavca od 23. decembra 2015. godine), tada su i sve radnje u vezi sa navedenom odlukom nevažeće.

39. Što se tiče ovog navoda podnosioca zahteva, Sud podseća na obrazloženje Vrhovnog suda u njegovoj presudi, gde je, između ostalog, obrazložio: „*Vraćanje na radno mesto posle isteka rokova ugovora nije podržano zakonom i kao takvo je neodrživo. Ugovor o radu jasno definiše vremenski rok do 7. maja 2016. godine i preko tog datuma nema pravnih lekova u Zakonu o radu a ni u nekoj drugoj odredbi koje podržavaju ovaj stav prvostepenog suda. Vrhovni sud Kosova ocenjuje da prema odredbi člana 80. stav 1, tačka 1 Zakona o radu, tužena je obavezna da tužiocu plati plate prema ugovoru o radu, sudskom odlukom ali nalaz prvostepenog suda da stoji obaveza tužene da tužiocu plati mesečne plate u iznosu od 388.5 evra do vraćanja na posao je neodrživa, jer tužiocu pripadaju samo neisplaćene plate prema ugovoru o radu br. 12623/4193 od 1. septembra 2014. godine i Dodatka istog ugovora od 16. januara 2015. godine [...]. Vezano sa tvrdnjama revizije da je odluka tužene zakonita, jer je pokrenut disciplinski postupak u skladu sa zakonom, Vrhovni sud nalazi da je stav prvostepenog suda pravičan i zasnovan na zakonu. Postupak je pokrenut za lakše disciplinsko kršenje i završio se odgovarajućom merom za teško kršenje. Tvrdnja tužene da je tuženi bio izvan zadataka dozvolom svog nadzornika, čine ne stojećim tvrdnju revizije da je sud doneo presudu o delu u kojem se radi o poništenju odluke tužene kršenjem odredbi proceduralnog zakona i materijalnog prava. Pravičan je i zasnovan na zakonu stav suda da odluka o raskidu ugovora iz navedenih razloga u obrazloženju treba poništiti. Štaviše, u izvedenim dokazima i nalazu Izvršnog organa Inspektorata rada Kosova, proizilazi da nije utvrđeno kršenje odredbi Zakona o radu a ni normativnih akata KEDS-a. Postupak je primenjen u nesaglasnosti sa zakonom i tvrdnje revizije su uzete u obzir i kao takve se ponavljaju i u ovoj fazi postupka. Prema tome revizija se u ovom delu odbija kao neosnovana“.*
40. U skladu sa napred navedenim, Sud je utvrdio da je Vrhovni sud pojasnio podnosiocu zahteva da je on imao važeći ugovor sa poslodavcem do 30. novembra 2016. godine, a u članu 67. Zakona o radu jasno je propisano da radni odnos prestaje prema zakonu na snazi istekom trajanja ugovora. Vrhovni sud je u svojoj presudi, u odnosu na slučaj koji je pred nama, istakao da je ugovor o radu kao instrument za ostvarivanje radnog odnosa istekao, povratak na posao je postao neizvodljiv, zato što je istakao ugovor o radu, dok je navod poslodavca da je odluka [br. 11040] poslodavca o prestanku radnog odnosa pravilan, Vrhovni sud odbio, kao neosnovan, i po ovom pitanju utvrdio da su obrazloženja u odlukama nižestepenih sudova bila pravična i zasnovana na zakonu.
41. Prema tome, na osnovu gore navedenog, Sud smatra da je obrazloženje dato u presudi [Rev. br. 457/2019] od 30. januara 2020. godine Vrhovnog suda, kojom je usvojena revizija poslodavca, jasno u vezi sa pitanjem koje je pokrenuo podnosilac zahteva za povratak na radno mesto i nakon razmatranja svih postupaka, Sud je takođe utvrdio da postupci pred Vrhovnim sudom i nižestepenim sudovima nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi, slučaj: *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, odluka ESLJP-a od 30. juna 2009. godine).

42. Na osnovu gore navedenog, Sud ističe da je podnosiocu zahteva omogućeno sprovođenje postupka na osnovu načela kontradiktornosti; da je mogao tokom različitih faza postupka da predoči argumente i dokaze koje smatra relevantnim za svoj slučaj; da mu je data prilika da efektivno ospori argumente i dokaze koje je iznela suprotna strana; i da su svi argumenti, objektivno gledano, koji su bili relevantni za rešavanje njihovog slučaja, propisno saslušani i razmotreni od strane sudova; da su činjenični i pravni razlozi u osporenim odlukama detaljno razmatrani; i da su u skladu sa okolnostima slučaja, postupci, gledano u celini, bili pravični (vidi, između ostalog, slučaj Suda: br. KI118/17, sa podnosiocem zahteva: *Şani Kervan i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. februara 2018. godine, stav 35; vidi, takođe, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije*, zahtev br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29).
43. Kao drugo, što se tiče navoda podnosioca zahteva da je u slučaju pred nama Vrhovni sud trebao da primeni član 10 Kolektivnog ugovora, Sud još jednom podseća na navod podnosioca zahteva, koji, između ostalog, ističe da je Vrhovni sud u njegovom slučaju trebao da uzme u obzir član 10.5 Kolektivnog ugovora, koji propisuje da će se ugovor o radu na određeno vreme, koji se eksplicitno ili implicitno obnavlja za period zaposlenja duži od (3) godine, smatrati važećim ugovorom na neodređeno vreme, i da je u slučaju podnosioca zahteva, poslednje navedeni imao neprekidni ugovor duži od (6) godina.
44. Razmatrajući ove navode, Sud ističe da su oni u suštini povezani sa pogrešnom primenom primenjivog zakona od strane Vrhovnog suda, koje Sud, u skladu sa svojom sudskom praksom i praksom ESLJP-a, smatra „navodima četvrtog stepena“.
45. U smislu ove kategorije navoda, Sud ističe da je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njegove karakteristike, definisane u EKLJP-u, načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, on je dosledno isticao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i tvrdio da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i primenom zakona koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, u ovom smislu, između ostalog, slučajeve Suda KI179/18, sa podnosiocem zahteva: *Belgjyzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; KI49/19, sa podnosiocem zahteva: *Akcionarsko društvo Limak Međunarodni aerodrom na Kosovu AD, „Adem Jashari“*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; KI56/17, sa podnositeljkom zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i KI154/17 i KI05/18, sa podnosiocima zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i društvo sa ograničenom odgovornošću „Barbas“*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60).
46. Sud je takođe dosledno tvrdio da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova koji se tiču činjeničnog stanja i primene materijalnog prava i da ne može sam da oceni činjenice koje su dovele dotle redovni sud da donese jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupio kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo zanemarivanjem granica utvrđenih u

njegovoj nadležnosti (vidi, u tom smislu, slučaj ESLJP-a *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference kamo korišćene, a takođe vidi i slučajeve Suda: KI49/19, citirani gore, stav 48, i KI154/17 i KIO5/18, citirani gore, stav 61).

47. Sud, međutim, ističe da sudska praksa ESLJP-a i Suda takođe utvrđuju okolnosti pod kojima bi trebalo napraviti izuzetke od ovog stava. Kao što je gore napomenuto, sve dok redovni sudovi imaju primarnu dužnost da rešavaju probleme koji se tiču tumačenja primenjivog zakona, uloga Suda je da obezbedi ili verifikuje da su efekti tog tumačenja kompatibilni sa Ustavom i EKLJP-om (vidi, slučaj ESLJP-a: *Miragall Escolano i drugi protiv Španije*, presuda od 25. maja 2000. godine, stavovi 33-39; i takođe vidi slučaj Suda: KI154/17 i KIO5/18, gore citiran, stav 63). U principu, takav izuzetak se odnosi na slučajeve za koje se ispostavi da su očigledno proizvoljni, uključujući i one u kojima je sud „očigledno pogrešno primenio zakon“ u određenom slučaju i koji su možda rezultirali „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za relevantnog podnosioca zahteva (za detaljnije objašnjenje u vezi sa konceptom „očigledno pogrešne primene zakona“, vidi, između ostalog, Vodič ESLJP-a za član 6. EKLJP-a (građanski aspekt) od 31. avgusta 2020. godine, deo IV Proceduralni kriterijumi 3. Četvrti stepen; b. Obim i ograničenja sudskog nadzora, stavovi 329-333, i slučaj Suda: KI154/17 i KIO5/18, gore citiran, stavovi 60 do 65 i tamo korišćene reference).
48. U tom smislu, Sud podseća da se u okolnostima ovog slučaja, glavni navodi podnosioca zahteva odnose na navod da Vrhovni sud nije primenio član 10. Kolektivnog ugovora.
49. Sud primećuje da je Vrhovni sud pojasnio podnosiocu zahteva da je „u ovim okolnostima, kada je ugovor o radu kao instrument za ostvarivanje radnog odnosa istekao, povratak na posao je postao neizvodljiv, zato što je istakao ugovor o radu“.
50. Sud utvrđuje da je Vrhovni sud jasno istakao da se na osnovu člana 67, stav 1, tačka 3 Zakona o radu propisuje da se radni odnos prekida prema zakonu na snazi istekom vremena trajanja ugovora.
51. U takvim okolnostima, uzimajući u obzir navode podnosioca zahteva i činjenice koje je on izneo, kao i gore razrađena obrazloženja redovnih sudova, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dokazao niti dovoljno potkrepio svoj navod da su redovni sudovi možda „očigledno pogrešno primenili zakon“, što je rezultiralo „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za podnosioc zahteva, pa se shodno tome, njegovi navodi o pogrešnom tumačenju i primeni primenjivog zakona kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju „četvrtog stepena“ i kao takvi odražavaju navode na nivou „zakonitosti“ i nisu argumentovani na nivou „ustavnosti“. Shodno tome, oni su očigledno neosnovani, na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.
52. Sud na kraju, što se tiče tog navoda, takođe ističe da nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti argumentovan navod o povredi osnovnih prava i sloboda

zagarantovana Ustavom (vidi, slučaj ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).

53. Kao treće, što se tiče navoda podnosioca zahteva da je Vrhovni sud prilikom odlučivanja u vezi sa revizijom poslodavca bio pristrasan, Sud još jednom podseća na navod podnosioca zahteva: *“Vrhovni sud je prilikom odlučivanja bio pristrasan i odlučio je ugrožavajući (povređujući) osim drugih gore navedenih zakonskih odredbi, još dva osnovna prava predlagača [podnosioca zahteva] koja se garantuju Ustavom Republike Kosovo: pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na rad i obavljanje profesije, uopšte ne analizirajući da je predlagač bez ikakve zakonske osnove bio udaljen sa posla, raskinut mu je ugovor o radu iako je bio jedini hranilac šestočlane (6) porodice i jedinom krivicom što je bio fizički radnik”*.
54. Sud primećuje da ovaj navod, podnosilac zahteva, osim što je pomenuo kao činjenicu, nije dalje razradio kako je Vrhovni sud prilikom odlučivanja slučaja bio pristrasan, čak štaviše, zašto je ta činjenica izazvala ustavne povrede. Podnosilac zahteva nije potkrepio nijednim argumentom ovaj svoj navod.
55. Stoga, Sud ocenjuje da se ovaj navod podnosioca zahteva odbija, kao nepotkrepljen, i shodno tome, neosnovan.
56. U ovom slučaju, Sud smatra da podnosilac zahteva ne dokazuje da je žrtva nepravičnog ili proizvoljnog postupka javnog organa, koji je rezultirao povredom njegovog prava zaštićenog članom 49. Ustava, odnosno prava na rad i obavljanje profesije ili nekog drugog ustavnog prava.
57. Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio navode da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenim odlukom povređena prava i slobode zagarantovane Ustavom i EKLJP-om (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, odluka od 30. juna 2009. godine).
58. Kao rezime, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, i shodno tome, neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava i pravilom 39 (2) Poslovnika, dana 20. maja 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

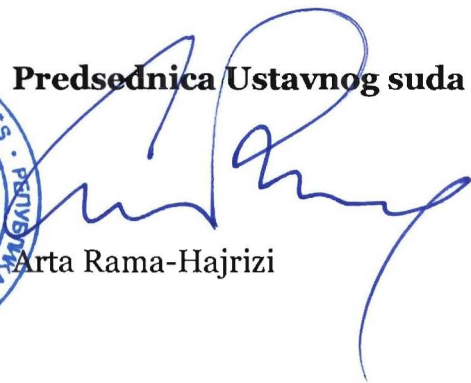
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi